

Parapurjehduksen saavutettavuus- ja turvallisuusopas

SUOMEN PURJEHDUS JA VENEILY
SEGLING OCH BÅTSPORT I FINLAND

Purjehduksen saavutettavuus- ja turvallisuusohjeet veneseuroille ja muille eri vammaisryhmien purjehdustoimintaa järjestäville

Saavutettavuudesta hyötyvät kaikki

Saavutettava veneseura avaa harrastuksen kaikille: lapsille, perheille, aikuisille, senioreille ja erityisryhmille.

Esteettömät tilat, selkeät ohjeet ja saavutettava viestintä vahvistavat yhteisöä, lisäävät jäsenmäärää ja tuovat turvallisuutta rantaan ja vesille. Näin seura houkuttelee harrastajia ja edistää yhdenvertaisuutta.

Ohjeistuksen on laatinut
Suomen Purjehdus ja Veneilyn parapurjehdusjaosto.

Seurojen verkkosivuja kehitettäessä on tärkeää huomioida myös erityisryhmät ja varmistaa verkkosivujen saavutettavuus nykyisten määräysten mukaisesti. Tähän kuuluu esimerkiksi selkeä rakenne, riittävä kontrasti, näppäimistöllä navigoinnin tuki ja ruudunlukijoiden yhteensopivuus. Oppaan lopusta löytyy linkkejä tarkempiin ohjeisiin ja lisätietoihin.

Tämän oppaan ohjeet ovat tarkoitettu erityistä tukea tarvitseville harrastajille:

- Näkövammaiset; sokeat, heikkonäköiset.
- Kuulovammaiset; kuurot, huonokuuloiset.
- Liikuntarajoitteiset; pyörätuolin tai kävelytuen käyttäjät, hitaasti, kömpelösti tai huonolla tasapainolla liikkuvat.

Veneseura toimintaympäristönä

Satama-alueelle saapuminen edellyttää

- Selkeät ohjeet saapumisesta julkisilla kulkuvälineillä.
- Riittävästi tilaa invataksilla saapuville auton turvalliseen pysäköintiin, kääntymiseen ja autosta poistumiseen.
- Selkeästi merkityt invapaikat omalla autolla saapuville sekä esteetön kulkureitti pysäköintialueelta laiturille.

Toiminta-alueella huomioitavaa

- Alueen kartta (maa- ja vesialue), mielellään myös kohokuvioisena, ja jos mahdollista, myös sanakartta.
- Opasteet ja/tai opastus: laiturialue, inva-wc, (pukutilat, kahvio tms.) Opasteissa riittävä visuaalinen kontrasti taustan ja kirjainten välillä.
- Esteetön kulkuväylä tuloalueelta laiturille, mahdollisen luiskan maksimikaltevuus mielellään 1:10, maaperän riittävä tiiviys pyörätuolilla kuljettavaksi.

Veneseura toimintaympäristönä

Sisätiloissa huomioitavaa

- Esteetön kulku sisätiloihin.
- Riittävä (heijastamaton) valaistus, kaikumaton tila.
- Riittävästi tilaa pyörätuolilla liikkuville ja pääsy pöydän ääreen.

Laiturialueen soveltuvuutta paratoimintaan helpottaa

- Esteetön kulku laiturille, mahdollisen luiskan ideaalikaltevuus mielellään 1:10, tukikaide luiskan molemmin puolin ja liukumaton pinta.
- Riittävän matala laituri, mielellään lähellä veneen laidan korkeutta, ilman korkeita reunoja laiturissa. Tämä helpottaa veneeseen siirtymistä esim. asettuen ensin istumaan laiturille.
- Laiturin reuna-alueet merkitty eri värillä ja pintamateriaalilla näkövammaisia käyttäjiä varten.
- Mahdollisen ponttoonilaiturin riittävä kantavuus, mikäli mukana on sähköpyörätuolin käyttäjiä.
- Nosturi vaikeasti liikuntavammaisille.
- Ranta-alueella ja laiturin läheisyydessä tuoleja tai muita tasoja istumista varten niille, joilla on tarve levätä välillä.
- Mahdollisuus päästä suojaan auringon paisteelta tai sateelta.
- Laiturilla riittävästi tilaa pyörätuoleille ja esim. rantaan jäävälle opaskoiralle.
- Pelastusliivit helposti saatavilla ja päälle puettuna viimeistään laiturilla ennen veneeseen siirtymistä.

Kaikille avoin purjehdus

Parapurjehdukseen soveltuvat monet eri venetyypit. Veneiden soveltuvuutta mietittäessä on otettava huomioon

- Onko tarkoitus istua veneen laidalla ja tarve vaihtaa puolta eri halsseilla purjehdittaessa > riittääkö liikuntakyky?
- Istutaan veneen pohjalla > pystyykö istumaan ilman tukea vai tarvitseeko istuimen?
- Istutaan kiinteällä penkillä istuinkaukalossa > riittääkö kehon hallinta istumiseen vai tarvitaanko erityinen tuki-istuin?
- Mahdollisten sisätilojen käyttö purjehduksen/reissun aikana > riittääkö liikuntakyky sisätiloihin siirtymiseen?
- Kaikki venetyypit: Miten purjehtija pääsee turvallisesti veneeseen ja sieltä pois?

Purjehduksen turvallisuuden varmistaminen edellyttää

- Veneiden kunnon varmistaminen ja soveltuvuus vallitseviin olosuhteisiin aina ennen vesille lähtöä.
- Riittävä määrä pelastusliivejä purjehtijoiden paino ja vammaisuuden luonne/aste huomioon ottaen.
- Muuttuvien olosuhteiden huomioon ottaminen > kuka vastaa tuuli- ym. olosuhteiden seuraamisesta ja tekee päätöksen vesille lähdösta tai rantaan jäämisestä.
- Mikäli käytössä on kevytveneitä tai pieniä köliveneitä, on tilanteen mukaan erikseen otettava huomioon mahdollinen turvaveneen käyttö.
- Ohjaajien/avustajien riittävä taitotaso ja määrä, vaikeavammaisille mahdollisesti omat avustajat.

Kilpailutoiminnassa huomioitavat asiat

- Lippu- tai käsimerkit, etenkin kuulovammaisille purjehtijoille.
- Äänipoijut näkövammaisia purjehtijoita varten. Mikäli veneessä ei ole yhtään näkevää, tarvitaan myös veneisiin äänimerkinantolaite ja kumiveneellä liikkuva ohjaaja, joka varmistaa, ettei tule törmäyksiä.
- Etukäteen on sovittava, kuka vastaa sääolosuhteiden tarkkailusta ja tekee mahdollisen rantautumispäätöksen. Tässä otettava tuuliolosuhteuden lisäksi huomioon mm. ilman ja veden lämpötila sekä ilman kosteus, sillä kaikkien osallistujien lämmön- tai kylmänsieto ei välttämättä toimi normaalisti.

Purjehdus sopii kaikille

Lisätietoja

Esteettömyys

- www.paralympia.fi/fi/5/esteettomyys
- helsinkikaikille.hel.fi/ohjeita-esteettomyyden-toteuttamiseen

Ohjeita verkkosivuille

- Traficom tietoa saavutettavuudesta
- Papunet https://papunet.net/saavutettavuus/